KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE (EU) 2015/2177

af 20. november 2015

om undtagelse af efterforskning efter olie og gas i Portugal fra anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/17/EF om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester

(meddelt under nummer C(2015) 8043)

(Kun den portugisiske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/17/EF af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester ([1]), særlig artikel 30, stk. 4,

under henvisning til anmodning indgivet af ENI PORTUGAL B.V. pr. e-mail af 28. juli 2015, og

ud fra følgende betragtninger:

I. SAGSFREMSTILLING

(1) Den 28. juli 2015 indgav ENI PORTUGAL B.V. (herefter »ansøgeren«) pr. e-mail en formel anmodning til Kommissionen i henhold til artikel 35, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/25/EU ([2]). Anmodningen var ledsaget af en begrundet og dokumenteret afgørelse af 16. juli 2015, som er vedtaget af den portugisiske konkurrencemyndighed. Ved anmodningen blev Kommissionen anmodet om at fastslå, at bestemmelserne i direktiv 2004/17/EF og fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter, der er fastlagt i samme direktiv, ikke finder anvendelse ved efterforskning efter olie og gas i Portugal.

II. RETSGRUNDLAG

(2) Direktiv 2004/17/EF finder anvendelse, indtil det ophæves, på tildeling af kontrakter vedrørende efterforskning efter olie og gas, medmindre der for denne aktivitet foreligger en undtagelse i henhold til artikel 30 i nævnte direktiv. Ud fra et proceduremæssigt synspunkt er det imidlertid bestemmelserne i direktiv 2014/25/EU, som finder anvendelse på anmodninger om undtagelse, da de materielle betingelser for udstedelse af en undtagelse forbliver uændrede for så vidt angår sagens realitet.

(3) I henhold til artikel 30 i direktiv 2004/17/EF er kontrakter, der indgås med henblik på at muliggøre udøvelse af én af de aktiviteter, der er omhandlet i artikel 3 til 7 i nævnte direktiv, ikke underlagt direktivet, hvis den pågældende aktivitet i den medlemsstat, hvor den udøves, er direkte undergivet almindelige konkurrencevilkår på markeder, hvortil adgangen er fri. Hvorvidt en aktivitet er direkte undergivet almindelige konkurrencevilkår, afgøres på grundlag af objektive kriterier under hensyntagen til den pågældende sektors særlige kendetegn. Adgang til et givet marked anses for at være fri, hvis medlemsstaten har gennemført og anvendt EU-lovgivning vedrørende åbning af det relevante marked som fastsat i bilag XI i direktiv 2004/17/EF. Ved punkt G i nævnte bilag XI udgør Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/22/EF ([3]) relevant EU-lovgivning vedrørende åbning af markedet for efterforskning og udvinding af olie eller gas.

([1]) EUT L 134 af 30.4.2004, s. 1.
([2]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/25/EU af 26. februar 2014 om fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester og om ophævelse af direktiv 2004/17/EF (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 243).
([3]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/22/EF af 30. maj 1994 om betingelser for tildeling og udnyttelse af tilladelser til prospektering, efterforskning og produktion af kulbrinter (EFT L 164 af 30.6.1994, s. 3).

(4) Portugal har gennemført ([4]) og anvendt direktiv 94/22/EF. Adgangen til markedet for efterforskning og udvinding af olie eller gas vurderes derfor til at være fri i overensstemmelse med artikel 30, stk. 3, første afsnit, i direktiv 2004/17/EF.

(5) Med henblik på at vurdere, hvorvidt den pågældende aktivitet er undergivet almindelige konkurrencevilkår på de markeder, der er omfattet af denne afgørelse, skal der tages højde for hovedaktørernes markedsandel og koncentrationsgraden på disse markeder.

(6) Denne afgørelse indskrænker ikke anvendelsen af konkurrencereglerne.

III. **VURDERING**

(7) Ansøgeren er en ordregivende enhed som defineret i artikel 2, stk. 2, litra b), i direktiv 2004/17/EF. Ansøgeren kan ikke betegnes som ordregivende myndighed eller en offentlig virksomhed. Ansøgeren beskæftiger sig med efterforskning efter olie og gas som omhandlet i artikel 7 i direktiv 2004/17/EF. Desuden opererer den på grundlag af særlige rettigheder, der er erhvervet den 18. december 2014. Disse særlige rettigheder omfatter koncessionskontrakter for blokkene »Santola«, »Lavagante« og »Gamba«, som ansøgeren har erhvervet. De oprindelige koncessionskontrakter blev undertegnet den 1. februar 2007 mellem den portugisiske stat på den ene side og Harman Resources Ltd. (80 %) Petróleos de Portugal — Petrogal, S.A. (Galp) (10 %) og Partex Oil and Gas (Holdings) Corporation (10 %) på den anden. Den 25. marts 2010 blev koncessionskontrakterne overdraget til Petrobras International Baspetro B.V. (50 %) og Petróleos de Portugal — Petrogal, S.A. (Galp) (50 %). Endelig blev nævnte kontraktmæssige stillinger overdraget til Eni Portugal B.V. (70 %) og Petróleos de Portugal — Petrogal, S.A. (Galp) (30 %) den 18. december 2014 ved ændringsforslag.

(8) Anmodningen er begrænset til efterforskning efter olie og gas. Eni Portugal B.V. og Petróleos de Portugal — Petrogal, S.A. (Galp) udgør sammen et joint venture, hvor ansøgeren er driftsansvarlig for dette projekt og ansvarlig for efterforskning, vurdering, udvikling, produktion og nedlukningsaktiviteter. Ansøgeren er ansvarlig for alle kontrakter, der er påkrævede for udvikling af efterforsknings- og produktionsaktiviteter.

(9) I overensstemmelse med Kommissionens faste praksis ([5]) bør efterforskning efter olie og naturgas anses for at udgøre ét relevant produktmarked, da det ikke er muligt fra begyndelsen at afgøre, hvorvidt efterforskningen vil føre til fund af olie eller naturgas. Desuden bør dette geografiske marked i overensstemmelse med fast praksis anses for at være verdensomspændende. Da der ikke er noget, som tyder på, at definitionen af det geografiske marked vil være anderledes i dette tilfælde, bør den opretholdes i forbindelse med denne afgørelse.

(10) Markedsandelene for de aktive aktører inden for efterforskning kan måles ud fra tre variabler: kapitaludgifter, påviste reserver og forventet produktion.

(11) Det blev imidlertid fundet uhensigtsmæssigt at anvende kapitaludgifterne til at måle markedsandelene for de aktører, der er aktive inden for efterforskning, på grund af de meget varierende investeringsomkostninger i forskellige geografiske områder. De to andre parametre, nemlig påviste reserver og forventet produktion, er typisk blevet anvendt til at vurdere de økonomiske aktørers markedsandele inden for denne sektor ([6]).

([4]) Lovdekret nr. 109/94 af 26. april (Decreto-Lei n.º 109/94 de 26 de Abril); ministeriel bekendtgørelse nr. 790/94 af 5. september (Portaria n.º 790/94 de 5 de Septembro).

([5]) Se Kommissionens beslutning 2004/284/EF af 29. september 1999 om en fusions forenelighed med fællesmarkedet og EØS-aftalen (sag nr. IV/M.1383 — Exxon/Mobil) (EUT L 103 af 7.4.2004, s. 1); Kommissionens beslutning 2001/45/EF af 29. september 1999 om en fusions forenelighed med fællesmarkedet og EØS-aftalen (sag nr. IV/M.1532 — BP Amoco/Arco) (EFT L 18 af 19.1.2001, s. 1); Kommissionens beslutning af 6. marts 2002 om en fusions forenelighed med fællesmarkedet (sag nr. COMP/M.2681 — CONOCO/PHILIPS PETROLEUM) (EFT C 79 af 3.4.2002, s. 12); Kommissionens beslutning af 20. november 2003 om en fusions forenelighed med fællesmarkedet (sag nr. COMP/M.3294 — EXXONMOBIL/BEB) (EUT C 8 af 13.1.2004, s. 7); Kommissionens beslutning af 3. maj 2007 om en fusions forenelighed med fællesmarkedet (sag nr. COMP/M.4545 — STATOIL/HYDRO) (EUT C 130 af 12.6.2007, s. 8); samt Kommissionens beslutning af 19. november 2007 om en fusions forenelighed med fællesmarkedet (sag nr. COMP/M/4934 — KAZMUNAIGAZ/ROMPETROL) (EUT C 31 af 5.2.2008, s. 2).

([6]) Se navnlig betragtning 25 og 27 i beslutning 2004/284/EF og senere beslutninger eller afgørelser, bl.a. sag nr. COMP/M.4545 — STATOIL/HYDRO.

(12) I 2014 udgjorde de samlede globale påviste og sandsynlige olie- og gasreserver 209 934 817 170 standardkubikmeter olieækvivalenter ([7]). I 2014 udgjorde det samlede antal af efterforskningskoncessioner i Portugal 12 ([8]), mens antallet af borede efterforskningsboringer i Portugal udgjorde 0. Der findes på nuværende tidspunkt ingen påviste olie- og gasreserver i Portugal.

(13) Ansøgeren har ikke produceret olie eller naturgas i Portugal eller noget andet land i de sidste tre regnskabsår. Det vurderes imidlertid, at efterforskning kan føre til en potentiel opdagelse af kulbrinter på ca. […standardkubikmeter] i de dybtvandsefterforskningsområder i Portugal, hvor der er blevet tildelt tilladelser ([9]). I 2014 havde moderselskabet Eni S.p.A. en markedsandel på 0,9 % af verdensmarkedet for påviste og sandsynlige reserver til efterforskning efter olie og gas ([10]).

(14) Markedet for efterforskning er ikke stærkt koncentreret. Ud over de statsejede selskaber er markedet kendetegnet ved tilstedeværelsen af store olieselskaber som f.eks. ExxonMobil, Chevron, Shell, BP og Total. I 2014 havde de store olieselskaber markedsandele af verdensmarkedet for efterforskning efter olie og naturgas på hhv. 2,8 % (ExxonMobil), 2,1 % (Chevron), 1,9 % (Shell), 1,4 % (BP) og 1,4 % (Total). Hvad angår de statsejede virksomheder, er deres markedsandele af verdensmarkedet for efterforskning efter olie og naturgas på hhv. 13,6 % (Saudi Aramco), 7,4 % (Gazprom), 4,8 % (Qatar Petroleum) og 4,7 % (National Iranian Oil Company) ([11]). Eni S.p.A. har en markedsandel på 0,9 % af de globale påviste og sandsynlige olie- og naturgasreserver. Hvad angår EU's territorium, har Eni S.p.A. en markedsandel på 4 % af de påviste og sandsynlige olie- og naturgasreserver ([12]). Disse faktorer er en indikator for, at markedet er undergivet almindelige konkurrencevilkår.

IV. **KONKLUSION**

(15) På baggrund af de overvejelser, der fremlægges i betragtning 1-14, bør betingelsen om, at den pågældende aktivitet skal være direkte undergivet almindelige konkurrencevilkår, jf. artikel 30, stk. 1, i direktiv 2004/17/EF, anses for at være opfyldt i Portugal.

(16) Idet betingelsen om fri adgang til markedet anses for at være opfyldt, bør direktiv 2004/17/EF hverken finde anvendelse, når ordregivere indgår kontrakter med henblik på at muliggøre efterforskning efter olie og naturgas, der skal udføres i Portugal, eller når der afholdes projektkonkurrencer med henblik på udøvelse af en sådan aktivitet i det pågældende geografiske område.

(17) Denne afgørelse bygger på de retlige og faktiske forhold i tidsrummet fra den 29. juli 2015 til den 11. september 2015, som de fremgår af de oplysninger, der er indgivet af ansøgeren. Den kan ændres, hvis betydelige ændringer af de retlige og faktiske forhold medfører, at betingelserne for at anvende artikel 30, stk. 1, i direktiv 2004/17/EF ikke længere er opfyldt.

(18) Foranstaltningerne i denne afgørelse er i overensstemmelse med udtalelse fra Det Rådgivende Udvalg for Offentlige Aftaler —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Direktiv 2004/17/EF finder ikke anvendelse, når ordregivere indgår kontrakter med henblik på at muliggøre efterforskning efter olie og naturgas, der skal udføres i Portugal.

([7]) Ifølge Wood Mackenzie, som ansøgeren henviser til.
([8]) Disse omfatter de dybtliggende offshore blokke, »Barreiro«-koncessionen, og desuden blokkene »Caranguejo« og »Sapateira« i Algarvebækkenet, som allerede er blevet godkendt, men koncessionskontrakterne er endnu ikke blevet underskrevet.
([9]) […fortrolige oplysninger].
([10]) Se fodnote 7.
([11]) Se fodnote 7.
([12]) Se fodnote 7.

Artikel 2

Denne afgørelse er rettet til Den Portugisiske Republik.

Udfærdiget i Bruxelles, den 20. november 2015.

På Kommissionens vegne
Elżbieta BIEŃKOWSKA
Medlem af Kommissionen